

ĐỀ CƯƠNG ÔN TẬP HỌC KỲ I

1 Trung học cơ sở Giảng Võ - Ba Đình - Hà Nội

A. Phần đại số

1.1 Thực hiện phép tính

Bài 1. Thu gọn các biểu thức sau

a) $\sqrt{(\sqrt{11}-3)^2} - \sqrt{(\sqrt{11}-4)^2}$

c) $\sqrt{3 - \sqrt{29 - 12\sqrt{5}}}$

b) $3\sqrt{50} - 2\sqrt{98} - 5\sqrt{18} - \sqrt{63} + 2\sqrt{28}$

d) $\frac{2}{\sqrt{3}-1} - \frac{4}{1+\sqrt{5}} - (\sqrt{3} - \sqrt{5})$

1.2 Rút gọn biểu thức và các bài toán liên quan

Bài 1. Cho biểu thức $A = \left(\frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}-1} + \frac{3\sqrt{x}+4}{x-1} \right) : \left(\frac{x+2}{x-\sqrt{x}} + \frac{2}{\sqrt{x}} \right)$

a) Tìm điều kiện xác định và rút gọn A .

b) So sánh A với 2.

c) Tính giá trị của A khi $x = 2(3 - \sqrt{5})$.

Bài 2. Cho biểu thức $B = \left(\frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}-1} + \frac{3}{\sqrt{x}+1} - \frac{4-6\sqrt{x}}{1-x} \right) : \frac{\sqrt{x}+3}{2\sqrt{x}+2}$

a) Rút gọn B .

b) Tìm x để $B < \frac{2}{3}$.

c) Tìm $x \in \mathbb{Z}$ để biểu thức B có giá trị nguyên.

Bài 3. Cho biểu thức $C = \left(\frac{2\sqrt{x}}{\sqrt{x}+3} - \frac{\sqrt{x}}{3-\sqrt{x}} + \frac{3x+3}{9-x} \right) : \left(\frac{2\sqrt{x}-2}{\sqrt{x}-3} - 1 \right)$

a) Rút gọn C .

b) Tính giá trị của C khi $x = 4 - 2\sqrt{3}$.

c) Tìm giá trị nhỏ nhất của C .

Bài 4. Cho biểu thức $Q = \left(\frac{3\sqrt{x}}{\sqrt{x}+5} + \frac{2\sqrt{x}}{\sqrt{x}-5} + \frac{3x-5\sqrt{x}}{25-x} \right) : \left(2 - \frac{2\sqrt{x}+9}{\sqrt{x}+5} \right)$

- a) Rút gọn Q .
- b) Tìm giá trị của Q khi $x = 27 - 10\sqrt{2}$.
- c) Tìm x để $|Q| = -Q$.

Bài 5. (Đề thi vào 10 - Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội, năm học 2018 - 2019)

Cho hai biểu thức $A = \frac{\sqrt{x}+4}{\sqrt{x}-1}$ và $B = \frac{3\sqrt{x}+1}{x+2\sqrt{x}-3}$ với $x \geq 0, x \neq 1$.

- a) Tính giá trị của biểu thức A khi $x = 9$.
- b) Chứng minh $B = \frac{1}{\sqrt{x}-1}$.
- c) Tìm tất cả các giá trị của x để $\frac{A}{B} \geq \frac{x}{4} + 5$.

Bài 6. (Đề thi vào 10 - Sở Giáo dục và Đào tạo Hà Nội, năm học 2016 - 2017)

Cho hai biểu thức $A = \frac{7}{\sqrt{x}+8}$ và $B = \frac{\sqrt{x}}{\sqrt{x}-3} + \frac{2\sqrt{x}-24}{x-9}$ với $x \geq 0, x \neq 9$.

- a) Tính giá trị của biểu thức A khi $x = 25$.
- b) Chứng minh $B = \frac{\sqrt{x}+8}{\sqrt{x}+3}$.
- c) Tìm x để biểu thức $P = A \cdot B$ có giá trị là số nguyên.

1.3 Hàm số bậc nhất

Bài 1. Cho ba đường thẳng $(d_1) : y = \frac{1}{2}x - 1$; $(d_2) : y = -2x - 4$ và $(d_3) : y = \frac{1}{2}x - 4$.

- a) Vẽ đồ thị của các hàm số trên cùng một trục tọa độ. Nhận xét vị trí của ba đường thẳng đó.
- b) Cho (d_2) cắt (d_1) và (d_3) tại hai điểm A và B ; (d_1) cắt trục Ox tại C . Tính diện tích tam giác ABC .

Bài 2. Viết phương trình đường thẳng thỏa mãn một trong các điều kiện sau:

- a) Có hệ số góc bằng -4 và đi qua điểm $A\left(-\frac{1}{2}; 5\right)$.
- b) Cắt trục tung tại điểm có tung độ bằng -2 và đi qua điểm $B\left(-\frac{3}{2}; -3\right)$.

Bài 3. Cho hàm số $y = (2m - 1)x + 3$ có đồ thị là đường thẳng d .

- a) Tìm m để d đi qua điểm $A(2; 5)$.
- b) Vẽ đồ thị d của hàm số với m tìm được ở câu trên. Gọi giao điểm của đồ thị với hai trục tọa độ là M, N . Tính diện tích $\triangle MON$.
- c) Tìm m để khoảng cách từ gốc tọa độ đến đường thẳng d là lớn nhất.
- d) Tìm điểm cố định mà các đường thẳng d luôn đi qua với mọi giá trị của m .

Bài 4. Cho hai đường thẳng $d_1: y = mx - 4$ ($m \neq 0$) và $d_2: y = -3x + 2$.

- a) Tìm tọa độ giao điểm A của d_1 và d_2 khi $m = -5$. Vẽ đồ thị minh họa.
- b) Tìm m để d_1 và d_2 cắt nhau tại điểm có hoành độ bằng -2 .
- c) Tìm m để ba đường thẳng d_1, d_2 và $d_3: y = -2x + 3$ đồng quy tại một điểm. Tìm tọa độ điểm đó.

Bài 5. Cho hàm số $y = (m - 2)x + m + 1$ có đồ thị là d .

- a) Tìm m để đường thẳng d đi qua gốc tọa độ.
- b) Tìm m để đường thẳng d đi qua điểm $A(-3; -1)$.
- c) Tìm m để đường thẳng d song song với đường thẳng $y = x + 2$. Khi đó hãy tính khoảng cách giữa hai đường thẳng này.

Bài 6. Cho hàm số $y = (m - 1)x + 2m - 3$ có đồ thị là d .

- a) Tìm m để d cắt trục hoành tại điểm có hoành độ bằng $x = -1$.
- b) Tìm m để d cắt trục tung tại điểm có tung độ bằng 3.
- c) Gọi d_1, d_2 lần lượt là đồ thị của các hàm số ứng với các giá trị của m tìm được ở các câu trên. Tìm tọa độ giao điểm của d_1 và d_2 . Vẽ đồ thị minh họa.
- d) Chứng minh họ đường thẳng d luôn đi qua một điểm cố định với mọi giá trị của m .

Bài 7. Cho hàm số $y = (m - 2)x + 2$ có đồ thị là d .

- a) Tìm m để khoảng cách từ gốc tọa độ đến đường thẳng d bằng 1.
- b) Tìm m để đường thẳng d cắt hai trục tung tọa độ tại A, B sao cho $S_{\triangle AOB} = 4$.
- c) Tìm m để khoảng cách từ gốc tọa độ đến đường thẳng d là lớn nhất.

B. Phần hình học

Bài 1. Cho nửa đường tròn tâm O đường kính AB , C là một điểm bất kỳ thuộc nửa đường tròn (C khác $A; B$). Tia phân giác của góc $\widehat{ABC}$ cắt (O) tại D , BD cắt AC tại K , BC cắt AD tại E .

- a) Chứng minh bốn điểm E, D, K, C cùng thuộc một đường tròn và $AB \perp EK$.
- b) Tiếp tuyến tại A của (O) cắt BD tại F . Tứ giác $AKEF$ là hình gì? Tại sao?
- c) Chứng minh khi C di chuyển trên nửa đường tròn (O) thì điểm E luôn di chuyển trên một đường tròn cố định và EF là tiếp tuyến của đường tròn đó.
- d) Cho $\sin \widehat{BAC} = \frac{1}{2}$. Chứng minh $AK = 2KC$.

Bài 2. Cho ba điểm A, B, C thuộc đường thẳng d (C nằm giữa A, B), $AC > BC$. Vẽ đường tròn tâm O đường kính AC và đường tròn tâm I đường kính BC . Gọi M là trung điểm của AB , vẽ dây DE của (O) sao cho $DE \perp AB$ ở M .

- a) Xác định vị trí tương đối của (O) và (I) .
- b) Tứ giác $ADBE$ là hình gì? Tại sao?
- c) Gọi K là giao điểm của BD và (I) . Chứng minh K, C, E thẳng hàng.

Bài 3. Cho đường tròn $(O; R)$, bán kính OC vuông góc với đường kính AB . Lấy điểm $M \in OC$, AM cắt đường tròn (O) ở N . Tiếp tuyến tại N với (O) cắt AB ở K và cắt tiếp tuyến Ax ở I ; BN cắt Ax ở P .

- a) Chứng minh I là trung điểm của AP .
- b) Giả sử NO cắt tia đối của tia Ax tại S . Chứng minh $KS \parallel AN$.
- c) Chứng minh $SB \perp PK$.
- d) Biết $AI = \frac{4}{3}R$. Tính diện tích tứ giác $AONI$.

Bài 4. Cho nửa đường tròn tâm O bán kính R , đường kính AB . Trên nửa đường tròn lấy các điểm M, P sao cho M thuộc cung AP ; AM cắt BP tại N ; MB cắt AP tại Q . Vẽ Ax là tiếp tuyến của $(O; R)$; MB cắt Ax tại E .

- a) Chứng minh $BM \cdot BE$ không đổi khi M di động trên nửa đường tròn.
- b) Chứng minh PQ là tiếp tuyến của đường tròn đường kính NQ .
- c) Chứng minh $BQ \cdot BM + AQ \cdot AP = AB^2$.
- d) Chứng minh $\frac{S_{\triangle MNP}}{S_{\triangle NBA}} = \cos^2 \widehat{ANB}$.

Bài 5. Cho đường tròn $(O; R)$, đường kính AB và M là một điểm chuyển động trên đường tròn ($M \neq A; B$). Dựng đường tròn tâm M tiếp xúc với AB tại H . Từ A và B kẻ tiếp tuyến AC và BD với đường tròn (M) .

- a) Chứng minh $AC \parallel BD$.
- b) Chứng minh CD là tiếp tuyến của (O) tại M .
- c) Chứng minh rằng $AC + BD$ không đổi khi M chuyển động trên đường tròn và tính tích $AC \cdot BD$ theo CD .
- d) Tìm vị trí của M trên (O) để $HC = HD$.

Bài 6. Cho đường tròn $(O; R)$, dây $CD > R$, H là trung điểm của CD , S thuộc tia đối của DC . Kẻ các tiếp tuyến SA, SB của (O) . AB cắt SO ở E , AB cắt OH tại F .

- a) Chứng minh 4 điểm S, E, H, F cùng thuộc một đường tròn.
- b) Chứng minh $OE \cdot OS = OH \cdot OF$.
- c) Chứng minh khi S chuyển động trên tia đối của tia DC thì AB luôn đi qua một điểm cố định.
- d) Chứng minh FC là tiếp tuyến của (O) .

Bài 7. Cho đường tròn tâm O , đường kính $AB = 2R$. Kẻ tiếp tuyến Ax của đường tròn $(O; R)$. Từ một điểm M trên tia Ax , kẻ tiếp tuyến MC với (O) tại tiếp điểm C . Qua O kẻ Oy vuông góc với AB , Oy cắt BC tại N .

- a) Chứng minh tứ giác $OMNB$ là hình bình hành.
- b) Gọi K là giao điểm của AN và MO ; I là giao điểm của MC và ON ; MN cắt OC kéo dài tại E . Chứng minh $\triangle MIO$ cân và ba điểm K, I, E thẳng hàng.
- c) Gọi H là trực tâm $\triangle MAC$. Chứng minh điểm H thuộc một đường tròn cố định khi M chuyển động trên tia Ax .
- d) Tìm vị trí của M để K thuộc đường tròn (O) .

Bài 8. Cho hai đường tròn (O) và (O') cắt nhau tại A và B . Một cát tuyến d quay quanh A cắt đường tròn (O) ở M và cắt đường tròn (O') ở N . Gọi E, F lần lượt là trung điểm của AM, AN .

- a) Chứng minh $MN = 2EF$.
- b) Giả sử AO cắt (O) tại P và AO' cắt đường tròn (O') tại Q . Chứng minh P, B, Q thẳng hàng.
- c) Chứng minh tứ giác $MNQP$ là hình thang vuông.
- d) Tìm vị trí của cát tuyến d để $AM = AN$.